Protocol bodycams Zwolle
oktober 2024

1. Inleiding
2. Werkinstructie
3. Opslag en beheer beeldmateriaal
4. Uitlezen van beelden en inzageverzoek

1. Inleiding

In de uitvoering van wettelijke toezichtstaken door buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) kunnen conflictsituaties ontstaan. Vanuit goed werkgeverschap heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle besloten om aanvullend op lichte geweldsmiddelen de boa's van het team Toezicht openbare ruimte te voorzien van bodycams. Dit met de achterliggende gedachte dat in diverse pilots is aangetoond dat door het gebruik van bodycams het veiligheidsgevoel voor de betrokken medewerkers wordt vergroot. Daarnaast blijkt dat de bodycam een positieve bijdrage kan leveren aan het de-escaleren van een dreigende situatie. In dit protocol zal worden omschreven hoe de bodycam wordt gebruikt, onder welke omstandigheden zal worden gefilmd, wat er gebeurt met de beelden die worden gemaakt en op welke wijze de beelden kunnen worden opgevraagd.

2.Werkinstructie

-Uitgifte bodycam

Iedere werknemer ontvangt een instructie hoe de bodycam werkt en onder welke voorwaarden deze camera mag worden gebruikt.

Bij aanvang van elke dienst monteert de boa de bodycam aan het uniform. De boa controleert de batterijstatus en de staat van de camera.

De bodycams zijn genummerd en staan in een zogenaamd "docking station" in een afgesloten ruimte van het stadskantoor. De boa voert het (persoonlijke) verbalisantennummer in en het nummer van de bodycam. Op deze wijze is geregistreerd welke bodycam aan welke boa is gekoppeld.

-Gebruik bodycam

De boa draagt de bodycam duidelijk zichtbaar (op het uniform) aan de voorzijde ter hoogte van de borst. De bodycam wordt aangezet en staat in de stand-by modus.

Opnames mogen gemaakt worden in de openbare ruimte, op voor het publiek toegankelijke plaatsen, maar ook op privéterreinen of in een woning wanneer de boa in een dreigende of onveilige situatie terechtkomt. Dit geldt voor de veiligheid van de boa zelf en derden.

De bodycam staat continue aan in de stand-by modus wanneer deze gedragen wordt. De bodycam neemt 60 seconden aan beeldmateriaal op.

Na 60 seconden wordt het opgenomen beeldmateriaal overschreven door de volgende 60 seconden. Dit heet pre-recorden. De reden dat hiervoor wordt gekozen, is om te zorgen dat bij het inschakelen van de opname functie het volledige incident op beeld wordt opgenomen. Op deze wijze is de aanleiding ook in beeld wanneer de boa de bodycam heeft ingeschakeld. Wanneer de bodycam niet wordt ingeschakeld, worden de reeds opgenomen seconden automatisch overschreven.

Wanneer de opname gestart wordt door het indrukken van de knop, dient de boa op voorhand te melden dat de bodycam beelden zal gaan opnemen. Deze waarschuwing/mededeling dient duidelijk hoorbaar met luide stem te worden gegeven, tenzij waarschuwen niet mogelijk is.

Nadat de dreigende/onveilige situatie voorbij is of er geen sprake is van escalatie, wordt de opname beëindigd.

-Inname bodycam
Aan het einde van de dienst wordt de bodycam geplaatst in het docking station. Het opgenomen beeldmateriaal wordt automatisch geüpload naar de beveiligde Cloud-omgeving wanneer de bodycam wordt teruggeplaatst. Wanneer de beelden zijn geüpload, worden de beelden van de bodycam verwijderd. De bodycam is weer gereed om opnieuw te worden toebedeeld aan een boa wanneer deze (volledig) is opgeladen.

Wanneer er beelden zijn geüpload naar de Cloud-omgeving, wordt er proces-verbaal opgemaakt van het incident door de boa. In dit proces-verbaal wordt omschreven met welke reden de opname is gestart en of vooraf een mededeling/waarschuwing is gegeven. Tevens wordt er melding gemaakt aan een BOA-coördinator en aan de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte.

-Verlies of diefstal bodycam
De opgenomen beelden op de bodycam zijn versleuteld. Bij verlies of vervreemding van de bodycam kunnen de opnames niet worden uitgelezen door derden. Bij verlies of diefstal wordt altijd melding gedaan bij de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte.

3. Opslag en beheer beeldmateriaal

Opgeslagen beelden zijn versleuteld en worden automatisch bewaard in een beveiligde omgeving: in de Cloud-omgeving van de leverancier, genaamd “Zepcam Manager”.

In beginsel vloeit uit de AVG voort dat de beelden met daarop persoonsgegevens niet langer bewaard mogen worden dan noodzakelijk is. Door de Autoriteit Persoonsgegevens wordt een richtlijn gegeven van vier weken (28 dagen).

De bewaartermijn voor camerabeelden is daarom standaard 28 dagen. Als er in die periode geen verzoek tot inzage van de beelden van een incident is ontvangen, worden de beelden automatisch verwijderd conform de AVG-wetgeving.

Heeft een boa een bepaald incident met de bodycam opgenomen waarvoor een verzoek tot inzage van de beelden is ontvangen, dan besluit de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte, de BOA-coördinator of de privacy officer tot ‘archiveren’. Door deze handmatige actie worden de betreffende beelden niet meer automatisch verwijderd na 28 dagen, maar gearchiveerd tot een definitief besluit is genomen op het verzoek tot inzage van de beelden. Zodra de beelden niet langer meer nodig zijn, worden de beelden per direct verwijderd door de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte of een BOA-coördinator.

De bodycams zijn van het merk Zepcam. Via een beveiligde website logt men in op het eigen account van de ‘Zepcam Manager’, waar de beelden te raadplegen zijn (na het uploaden van de beelden via het docking station).

De beelden worden na het handmatig plaatsen van de bodycam in het docking station bewaard op een beveiligde externe server. Deze server is enkel toegankelijk voor geautoriseerde medewerkers. Er zullen alleen autorisaties worden verleend aan de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte, een BOA-coördinator en de privacy officer van de gemeente Zwolle. De teamleider van het team Toezicht openbare ruimte of een BOA-coördinator kijkt bij een toegewezen inzageverzoek samen met de verzoeker en eventueel met de betrokken boa naar de beelden.

De ”Zepcam Manager” houdt alle mutaties bij, zoals “opname bekeken”, “opname verwijderd”, “opname geknipt” etc. De metadata en acties/handelingen kunnen teruggevonden worden in de ‘logging’ sectie van Zepcam Manager. Deze bevat in ieder geval:

- Live gebruikers: overzicht van gebruikers welke op dit moment zijn ingelogd.
- Gebruikers log: alle mutaties door een gebruiker over een bepaalde periode kunnen worden weergegeven zoals opname bekeken, opname verwijderd, opname geknipt, opname gearchiveerd, apparaat verwijderd, wanneer ingelogd enz. Er kan gefilterd worden op periode, apparaat naam, gebruiker, actie en account.
- Systeem logs: laat alle niet gebruiker gerelateerde acties, berichten en logs zien.
- Notificaties: laat alle systeemnotificaties zien zoals wanneer een nieuw apparaat wordt/is toegevoegd, wanneer een bodycam gedokt is etc.

Beeldmateriaal mag niet worden verspreid, ook niet op het internet of op sociale media. Daarnaast mogen de beelden niet worden gebruikt voor commerciële doeleinden of functioneringsgesprekken.

4. Uitlezen van beelden en inzageverzoek

Voor het uitlezen van de beelden dient altijd voorafgaand daaraan toestemming gegeven te worden door de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte, de privacy officer of een BOA-coördinator van de gemeente Zwolle.

Opgeslagen beelden zijn alleen toegankelijk als zij worden uitgevraagd voor een specifiek doel, namelijk:

- Een verzoek tot inzage van de beelden door de gefilmde persoon;
- Een verzoek tot inzage van de beelden door de boa die de bodycam heeft aangezet ten behoeve van evaluatie en/of reflectie.
- Opsporingsdoeleinden. Dit betreft een verzoek van de politie of het Openbaar Ministerie conform een vordering op grond van het Wetboek van Strafvordering;
- Aangifte door de boa. De beelden worden bijgevoegd ter ondersteuning van de aangifte;
- Naar aanleiding van het indienen van een klacht van een inwoner.

Het proces start met een verzoek tot inzage van specifieke beelden gemaakt door de bodycam. Een verzoek tot inzage van de beelden kan gedaan worden via de website van de gemeente Zwolle**,** of via een schriftelijk verzoek welke is gericht aan de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte. De verzoeker dient een aantoonbaar belang te hebben voor het zien van de beelden en dient aan te geven wanneer en waar de beelden zijn opgenomen. Voorafgaand aan het verzoek moet de identiteit van de verzoeker worden vastgesteld. De teamleider Toezicht openbare ruimte of een BOA-coördinator beoordeelt het verzoek en neemt een beslissing, eventueel nadat er advies is ingewonnen bij de privacy officer van de gemeente Zwolle.

Wanneer het verzoek wordt ingewilligd, wordt er een afspraak gemaakt met verzoeker om de opgenomen beelden in te zien. Bij de feitelijke inzage kijkt een BOA-coördinator of de teamleider van het team Toezicht openbare ruimte met verzoeker mee. Het is niet toegestaan foto’s en/of video’s te maken van het opgenomen beeldmateriaal. Er mogen wel aantekeningen worden gemaakt.

Bezwaar en beroep

Tegen een besluit op het verzoek tot inzage van de beelden kan bezwaar en beroep worden ingesteld door belanghebbenden.